

Tijdelijk gebruik Latijnse school

Verkenning tweede fase

Gezamenlijk opgesteld door de Radboud Universiteit en de gemeente Nijmegen

September 2023

Aanleiding

Na tientallen jaren in gebruik te zijn geweest als architectenbureau is de Latijnse School (eigendom van de gemeente Nijmegen) onlangs beschikbaar gekomen voor een nieuwe invulling. Er is een tweeledige opgave: een tijdelijke invulling van het gebouw, op termijn gevolgd door een definitieve invulling. Voor het tijdelijk gebruik werd gezocht naar een invulling die bruist, in samenwerking met partners die een eigen doelgroep meenemen naar deze bijzondere plek. Van daaruit is het idee ontstaan om de Latijnse School tijdelijk, van begin 2024 tot en met zomer 2025, in bruikleen te geven aan de Radboud Universiteit. Dit kan eveneens worden aangemerkt als cadeau van de gemeente aan de Radboud Universiteit ter ere van het 100-jarig bestaan.

In juni 2023 is door de Radboud Universiteit en de gemeente Nijmegen gezamenlijk een eerste verkenning gedaan naar voorgenoemd idee. Op deze eerste verkenning is op 11 juli door zowel het College van Bestuur van de Radboud Universiteit als door het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen positief gereageerd. Beide colleges hebben daarbij verzocht om een tweede fase verkenning, waarbij de volgende onderwerpen verder worden uitgewerkt:

- Randvoorwaarden bij een universitaire bestemming;
- Vereiste aanpassingen aan het gebouw;
- Overzicht van de totale kosten, met daarbij een voorstel voor de verdeling van de kosten tussen de gemeente en de universiteit;
- Indien er sprake is van merchandising van de Latijnse school, dan wordt er samenwerking gezocht met Citystore Rijk van Nijmegen;
- Samenstelling van een projectteam voor eigen programmering van de Latijnse School.

Aan het einde van deze tweede verkenningsfase wordt beide colleges gevraagd een besluit te nemen over de definitieve tijdelijke ingebruikname door de Radboud Universiteit.

Randvoorwaarden

Uitgangspunten voor gebruik en programmering

- De universiteit in de stad: een plek waar wetenschap en praktijk samenkomen, en waar onderwijs en onderzoek (met een link naar de stad) zichtbaar en beleefbaar worden.
- Hieraan gekoppeld worden thema's zoals duurzaamheid & klimaat, erfgoed & cultuur of health & high tech
- Ontmoetingsplek voor wetenschappers, studenten, onderzoekers, ambtenaren, inwoners, bezoekers en bedrijven.
- De beschikbare ruimtes worden niet gebruikt als sociëteit, horeca of oplossing voor ruimtegebrek op de campus.

Strategische ambities en inhoudelijke programmalijnen

Onder de noemer *Radboud CityLab* zal de Latijnse School fungeren als een soort ‘university-in-residence’ midden in de Nijmeegse binnenstad. Onderstaande speerpunten, die aansluiten bij de strategische ambities van zowel de universiteit als de gemeente, vormen samen de overkoepelende visie die richting geeft aan de verdere programmering.

Ruimte voor creativiteit, experiment en innovatie

De Latijnse School is een plek waar wetenschap, kunst en samenleving bij elkaar komen en waarmee Nijmegen zich kan profileren als stad van kennis en cultuur. Leidmotief is dat de gecombineerde denk- en verbeeldingskracht van wetenschappers en kunstenaars (in de breedste zin van het woord) wordt ingezet om samen met inwoners, ondernemers en bezoekers van Nijmegen op zoek te gaan naar innovatieve en betekenisvolle oplossingen voor maatschappelijke opgaven ten aanzien van klimaat, wonen en ruimtelijke ordening, sociale cohesie, gezondheid en kwaliteit van leven, et cetera. Het gaat hier om complexe en urgente kwesties met een grote gevoelswaarde, die nopen tot bezinning en (kritische) reflectie. Tegelijk vragen ze om creativiteit, experiment en innovatieve vormen van bedrijvigheid. Beide aspecten komen aan bod bij de beoogde programmering.

Wetenschap voor en door iedereen

De Radboud Universiteit is voortgekomen uit de katholieke emancipatiebeweging. Ze wil zich blijvend inzetten voor mensen die niet vanzelfsprekend meedoen en zich misschien zelfs gemarginaliseerd voelen. Een belangrijk doel van de Latijnse School is dan ook om wetenschap toegankelijk te maken voor zoveel mogelijk mensen, bijvoorbeeld door middel van *citizen science*, culturele uitingen (films, tentoonstellingen, lezingen, ...) en speciale programma's voor kinderen en jongeren. Hierbij wordt nadrukkelijk ruimte geboden aan vernieuwende initiatieven. Sociaal-artistieke methoden kunnen bijvoorbeeld worden ingezet ten behoeve van *community-engaged learning*, een open en participatieve onderzoekspraktijk (Open Science) en kennisuitwisseling met groeperingen die niet gemakkelijk zijn te bereiken met ‘klassieke’ vormen van valorisatie en wetenschapscommunicatie.

Binding met Nijmegen en *sense of belonging*

De professionele en persoonlijke ontwikkeling van studenten vindt niet alleen plaats in het reguliere onderwijs op de campus. Zij ontwikkelen juist ook belangrijke vaardigheden door deel te nemen aan extracurriculaire activiteiten. De studietijd is sowieso een vormende periode, die zowel positieve als negatieve aspecten kent. Daarom wil de Latijnse School een plek zijn waar studenten in staat worden gesteld om productief te werken aan hun eigen ontwikkeling en tegelijk ook bij te dragen aan de maatschappij. Dit gaat dus over het creëren van een *open community* waarin studenten (en idealiter ook andere Nijmegenaren) zich thuis voelen, zichzelf (mogen) zijn en uitgedaagd worden om hun potentie en capaciteiten te ontdekken of verder te ontwikkelen.

Versterking van lokale infrastructuur

Stad en universiteit maken zich samen al geruime tijd sterk voor academisch talent, startende ondernemers en kennisintensieve bedrijven die werken aan technologische

innovaties. In aanvulling hierop kan de Latijnse School dienen als ‘laboratoriumruimte’ voor *sociale* innovatie, maatschappelijk geëngageerd leren en ontwikkeling van talent dat zich beweegt op het snijvlak van wetenschap en kunst. De centrale ligging biedt veel mogelijkheden voor samenwerking en kennisdeling met partijen uit de publieke sector, het culturele veld en het maatschappelijk domein. Daartoe wordt aansluiting gezocht bij bestaande netwerken en programma’s als City Deal Kennis Maken, TASC, cultuurregio 025, Maatschappelijke Diensttijd, Groene Metropoolregio en Cultuur Netwerk Nijmegen. Het belang van een dergelijke infrastructuur wordt onderstreept in de Nijmeegse cultuurvisie en het beoogde gebruik van de Latijnse School kan hieraan een extra impuls geven.

Stappenplan en werkwijze

Op grond van bovenstaand raamwerk wordt een samenhangend geheel van activiteiten ontwikkeld op het snijvlak van wetenschap, kunst en samenleving. Dit gebeurt zoveel mogelijk in cocreatie met de betreffende doelgroepen of gebruikers. Vanaf het begin worden zij betrokken om een eigen plek te creëren. Zij kunnen zodoende dus zelf betekenis geven aan deze bijzondere locatie, waardoor ze zich beter thuis voelen en ook meer verbondenheid en eigenaarschap ervaren. Een vanzelfsprekende consequentie van deze aanpak is dat op voorhand niet een volledige programmering bepaald kan worden voor de gehele bruikleenperiode. Partnerschappen en gezamenlijke initiatieven krijgen juist gaandeweg vorm door een incrementele en iteratieve manier van werken. Om ‘kwartier te maken’ wordt alvast gestart met activiteiten, projecten en organisatie-eenheden die reeds bekend zijn met een dergelijke manier van werken. Samen beschikken zij over voldoende middelen om ervoor te zorgen dat onderstaande activiteiten daadwerkelijk plaatsvinden. Van daaruit kan het aanbod worden uitgebreid en opgeschaald. Enkele partijen en initiatieven hebben in ieder geval toegezegd om hun genoemde aandeel leveren. Hieruit kan een klein projectteam worden samengesteld om verder invulling te geven aan de strategische ambities en inhoudelijke programmalijnen.

Benodigde aanpassingen en kostenoverzicht

Er is sprake van tijdelijk gebruik van het gebouw. Zowel de universiteit als de gemeente hanteert daarom het uitgangspunt dat de kosten zo laag mogelijk worden gehouden en dat alleen de voor tijdelijk gebruik noodzakelijke aanpassingen aan het gebouw worden gedaan. Hiervan kan worden afgeweken als de aanpassingen ook voor het structureel gebruik van het gebouw noodzakelijk zijn. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het realiseren van toegankelijkheidsvoorzieningen. Of indien gewenst en mogelijk het verwijderen van tussenwanden.

Bouwkundige aanpassingen van het pand

Onderstaande aanpassingen zullen door de gemeente Nijmegen worden betaald:

- Toegankelijk maken van de entree/ingang, waarbij twee treden moeten worden overbrugd. Dit kan hopelijk met een tijdelijke constructie en een minimale financiële investering worden aangepast.
- Verwijderen van een wandcontactdoos op de grond in het midden van een ruimte (minimale financiële investering).
- Realiseren van een mindervalidentoilet, uitgaande van een bestaande locatie en aansluitingen. Grove raming €12.500,-
- Eventueel verwijderen van een tussenwand inclusief de herstelwerkzaamheden. Kostenraming €7.500,-
- Post onvoorzien €5.000,-

Inrichting en gebruik van het pand

De universiteit wil de inrichting liefst kostenneutraal realiseren. Daarom wordt in eerste instantie alleen werk gemaakt van faciliteiten die *minimaal* noodzakelijk zijn. Dit past goed bij het cocreatieve en pop-upachtige karakter van de voorgestelde programmering. Naar bevind van zaken kunnen desgewenst nog aanvullende voorzieningen worden gerealiseerd in een later stadium. Uitgangspunt hierbij is (her)gebruik van reeds voorradige materialen en installaties, die verouderd (doch bruikbaar) of overtallig zijn.

Let wel: er is op dit moment niet voldoende informatie voorhanden om een betrouwbare inschatting te maken van de variabele gebruikskosten (m.n. water, verwarming en elektriciteit). Daarom zijn ze niet als aparte post opgenomen in bovenstaand kostenoverzicht. In beginsel komen ze echter wel voor rekening van de universiteit. Mogelijk kunnen ze naar rato worden gedeeld of verrekend met de partijen die daadwerkelijk gebruikmaken van de Latijnse School, maar dit valt buiten het bestek van de huidige verkenning. Hetzelfde geldt voor de volgende overwegingen:

- In de Latijnse School kunnen geen (uitgebreide) restauratieve voorzieningen worden gerealiseerd. Mogelijkheden om duurzaam samen te werken met lokale ondernemers kunnen nader onderzocht worden in geval van een positief besluit.
- De mogelijkheid om werkend te leren zou mooi aansluiten bij het beoogde gebruik van de Latijnse School. In overleg met lokale onderwijsinstellingen en/of het WerkBedrijf kan nader worden onderzocht in hoeverre dit haalbaar is. Daarnaast kan de facilitaire dienstverlening deels ook worden verzorgd door werkstudenten en vrijwilligers (zoals oud-medewerkers en emeriti).